

ΘΕΟΔΩΡΑΚΗ
C r i t i c s P o i n t
2018

14ες Έλληνικές Μουσικές Γιορτές¹, αρ. 11:
Τρίο *Golan*, πιάνο: Πέτρος Μπούρας, βιολί: Δή-
μητρα Τριανταφύλλου, τσέλο: Μαρίνα Κολοβού.

Τέλος τῶν 14ων *EMT* με ἔργα *Camille-Marie*
Stamaty, Γιώργου Κοντογιώργου καὶ Μίχη
Θεοδωράκη

34/2018.

τοῦ ΓΙΩΡΓΟΥ ΛΕΩΤΣΑΚΟΥ.

ΔΥΟ ΑΝΤΙΞΟΟΤΗΤΕΣ ΑΦΗΣΑΝ ΔΙΑΚΡΙΤΑ ΙΧΝΗ στήν κατακλειῖδα τοῦ 14ου Φεστιβάλ *EMT*, πού διοργανώνει με αἷμα ψυχῆς, μέσα σέ μιὰ γενικευόμενη ἀδιαφορία ἀμούσων καὶ Μεγαραμούσων ἀλλά καὶ κάποιων «κριτικῶν» πού καίτοι δὲν ξέρουν νὰ διαβάσουν παρτιτούρα ὁμολογοῦν ἀσυστόλως σέ κλειστοὺς κύκλους ὅτι ...δὲν τοὺς ἀρέσει ἡ Ἔντεχνη Ἑλληνική Μουσική, τὴν ὁποῖαν εὐαπόδεικτα ἀγνοοῦν με τὴ διπλῆ σημασία τοῦ ρήματος. Ἄφες αὐτοῖς, οὐ γὰρ οἶδασι τί ποιοῦσι. Οἱ ἀντιξοότητες: (α) Ἐλπίζουμε ὅτι ἀπλῶς ἀνεστάλη (γιὰ εὐθετότερο χρόνο) καὶ δὲν ματαιώθηκε, ἡ πολυαναμενόμενη Βραδιά Λυρικοῦ Τραγουδιοῦ με ἔργα συνθετῶν Ἑθνικῆς Σχολῆς · σολίστ: **Σοφία Κυανίδου** (ὑψίφωνος) καὶ **Γιάννης Σελητσανιώτης** (βαρύτονος), στὸ πιάνο **Δημήτρης Γιάκας** με σπανιότατα ἀκουόμενα ἀριστουργήματα Νεζερίτη, Γεωργίου Λαμπελέτ, Καλομοίρη (ὀλόκληρος ὁ κύκλος *Πέρασες*, σὲ στίχους Κ. Χατζοπούλου, Σόλωνος Μιχαηλίδη, Πετρίδη καὶ Καζάσογλου. Λόγος ἀναστολῆς; μικροπεριπέτεια ὑγείας τοῦ κ. Σελητσανιώτη—ὀλόψυχα εὐχόμεσθε περαστικά καὶ...ἀδημονοῦντες ἀναμένουμε. (β) Τεχνικὰ προβλήματα

---

¹ Ἐφεξῆς (καὶ πάντα, γιὰ ὅσους με τιμοῦν διαβάζοντάς με), βραχυγραφικά: Ἔντεχνη Ἑλληνική Μουσική = (*EMT*)

όδηγησαν στην αντικατάσταση του τελευταίου των τριών έργων του προγράμματος με ένα έπο τὰ τόσο υποσχετικά νεανικότατα έργα του Μίκη Θεοδωράκη, που είχα να ακούσω από το 1950. Αποτέλεσμα; ένα από τὰ πιό άλλοπρόσαλλα αλλά και συναρπαστικά προ-γράμματα μουσικής δωματίου που διανοείσθε.

1. STAMATY KAMIG-MARI (Stamaty, Camille-Marie, 1811-1870): *Τρίο για πιάνο, βιολί και βιολοντσέλο σε μιb μείζ., έργο 12 (περ. 1850 · έκδ. (άχρονολόγητη προφανώς) J. Weissonier & fils. Καίτοι γνωστός μου από δεκαετιών ως ελληνικής καταγωγής γάλλος συνθέτης, ήμουν μονίμως απασχολημένος με προτεραιότητες πιό επείγουσες. Τόν μελετά εύτυχως ό έρευνητής κ. Γιώργος Κωνσταντζος που ανέκάλυψε τὸ Τρίο στη Βιβλιοθήκη του Ώδείου Γενεύης και συνέταξε και έμπεριστατωμένες σημειώσεις προγράμματος. Όρθως τὸ θέμα τῆς εθνικότητας δέν τὸν απασχολεί: τὸν αναφέρει ως γιό του «εύπατρίδου» (ποιᾶς χώρας;) Κωνσταντίνου Σταμάτη και τῆς ύψιφώνου (προφανώς γαλλίδος) Marie-Thérèse-Nanine Surdun (άνεπαρκῶς έξελληνισμένη προφορά: «Συρντέν»)—έγὼ ως και τώρα άγνωῶ αν ό συνθέτης γνώριζε ελληνικά. Γενικά διαφωνῶ με τῆ «μεταφορά ενός ονόματος» από τὴν αρχική γλῶσσα σε ἄλλη, όσοδήποτε «αίτιολογήσιμη»: και δὴ με αὐτὸ τὸ Κάμιλλο -Μάριου Σταμάτη, ἄσε που τὸ Marie γαλλικά, ως δεύτερο μικρὸ ὄνομα ἄρρένων δέ μεταφράζεται Μάριος—δηλαδή **Marius**, παραμένει Μαρί. Κανείς λ.χ. δέ σκέφτηκε να έξελληνίσει τὸ συνθέτη Jean-Marie Leclair (1694-1764) σε... Ίωάννη-Μάριο Καθαρό ἢ Φωτεινό. Τόσο πιὰ έχει αποχαλινώσει τὸ σωβινισμό μας τὸ...«Μακεδονικό»;*

Πάντως πρόκειται για συνθετη με ὄρχεις—με τὸ συμπάθειο, που ἡ καταγωγή του τὸν πολιτογραφεί άνέτως Έλληνα. Μέγιστο σφάλμα τὸ να μη τὸν υίοθετήσουμε. Φυσικά για να ὀλοκληρώσουμε τὴν εικόνα του, πρέπει να γνωρίσουμε και ἄλλα έργα του. Ἄς δοῦμε τὸ Τρίο, μέρος πρὸς μέρος, αφού ἐγκωμιάσουμε προσηκόντως τὸ ἄκρως ύψηλοῦ ἐπιπέδου Τρίο **Golan**: Βιολί (Δήμητρα Τριανταφύλλου) και τσέλο (Μαρίνα Κολοβοῦ), με ἦχο ὄχι ἄπλῶς τονικά ἀκριβέστατο αλλά μεστὸ και στιλπνότατο, με ωραιότατα ἐλεγχόμενο βιμπράτο και ζηλευτὰ εύροο φραζάρισμα, χαρίσματα με τὰ ὀποῖα «έδεσε» θαυμαστὰ τὸ πιάνο (Πέτρος Μπούρας). Κοντολογίς, παρά τὴν ἄθλια ἀκουστική τῆς αἰθούσης, σύνολο διεθνoῦς ἐπιπέδου που διακαῶς ἐπιθυμοῦμε να ακούγεται συχνότερα. Ἐννοείται ὄσο ἐπιτρέπουν κάποιοι (δὲ λέμε ὄλοι) μουσικοὶ θεσμοὶ σήμερα φέουδα ἀμούσων τυχοδιωκτῶν... Τὰ έργα:

Σταματύ, Μέρος i. **Alto vivace**: Αρχίζει με «μεγάλη» θεματική χειρονομία μπετοβενικοῦ εὔρους. Διακρίναμε ὅ,τι θεωρήσαμε β' θέμα, γοργό, ρυθμικά σφριγηλό, ἴσως στή δεσπόζουσα, *si b* μείζ.. ἀλλὰ καὶ ἓνα γ' πού ἀρχίζει μεθεῖο σόλο βιολοντσέλου: μαζί του σμίγουν κατόπιν βιολί καὶ πιάνο. Καίριες μετατροπές, θεματική πλοκή ωραιότατη, ἀλλ' ἐκεῖ ὅπου ἔπρεπε νὰ ολοκληρώνεται ἡ μορφή, ἀκούγεται ἓνα ὁμολογουμένως φλύαρο **quasi valse**. Μέρος ii **Andante**: ὕστερ' ἀπὸ ἐλάχιστα μέτρα πιάνου, κυριαρχεῖ ὑπέροχη καντιλένα βιολοντσέλου σὲ ἐλάσσονα, πού τὴν ἀκολουθεῖ τὸ βιολί. Μέρος iii. **Allegro moderato**. Ἐδῶ τὰ πράγματα μπλέκονται μετὰ τὸ Μέρος iv, δεδομένου ὅτι ὑπάρχουν ἔντονες ἐναλλαγές γοργοῦ καὶ ἀργοῦ. Τὸ iii. ἀρχίζει μετὰ ωραιότατο σόλο βιολοντσέλου, προδίδοντα πλοῦτο ψυχῆς, ἔπεται τρίσημος ρυθμὸς (βάλς;) μουσικῆς σαλονιοῦ, μᾶλλον ἀσύμβατος, ὄχι ἀκριβῶς ἀσύνδετος, μετὰ τὴν ἀρχικὴ «ἐπικὴ» χειρονομία. Ὡς ἐντύπωση κυριαρχεῖ τελικῶς ἡ μακρηγορία, καίτοι τὸ ἔργο ἀνήκει στὰ ωραιότερα δείγματα πρώιμης γαλλικῆς μουσικῆς δωματίου πρὶν ἀπὸ τοὺς **Franck, Chausson** καὶ **Lekeu** καὶ ὁ Σταματύ φαίνεται συνθέτης ἄξιος διεθνοῦς δημοσιότητος.

2. ΚΟΝΤΟΓΙΩΡΓΟΣ, ΓΙΩΡΓΟΣ (γ. Λαμία, 1945): τίτλος ἀγγλικὸς καὶ ἑλληνικὸς: **Flowing Memories - Ρέουσες ἀναμνήσεις**, γιὰ πιάνο, βιολί καὶ βιολοντσέλο (2012). Ὄνομα συνθέτου ἐντελῶς ἀγνωστο, σὲ μιὰν 60ετία κριτικῆς δραστηριοποιήσεως. Στὸ πρόγραμμα, σημεῖωμα τοῦ συνθέτου, ἀποκλειστικὰ γιὰ τὸ ἔργο, καταλήγει σὲ αὐτοσῆχο γιὰ τὸ πέρασμα τοῦ χρόνου, πού ἐγὼ, κατὰ δεκαετία μεγαλύτερός του δὲ θὰ ἐπέτρεπα ποτὲ εἰς ἑαυτόν. Τελευταία ἐλπίς γιὰ νὰ μάθω (πάντως μετὰ τὴ συναυλία) κάτι γιὰ τὸν ἀγνωστο, ἦταν τὸ Διαδίκτυο: ἐκεῖ κόντεψα νὰ πάθω ἐγκεφαλικὸ ἀπὸ τὶς ἀπανωτές ἐκπλήξεις. Προηγούνται ὅμως οἱ ἐντυπώσεις ἀπὸ ἓνα πρῶτο ἔργο πού, φυσικὰ, δὲν ἐπαρκοῦν γιὰ νὰ σχηματίσεις γνώμη γιὰ οἰονδήποτε τὸ ὑπογράφει. Μέρος i. **Moderato assai con moto**. Αρχίζει μετὰ ταυτοφωνίες ἢ ὀκτάβες πιάνου, ἐνῶ τὰ ἔγχορδα συνοδεύουν σὲ μιὰ μετεξέλιξη (;) «διάφωνου» Μπάχ (ἂν μπορεῖ νὰ πεῖ κανεὶς) γιὰ νὰ αἰφνιδιάσει μετὰ **glissando** καταλήγον σὲ **fff**. Μέρος ii. **Adagio: calmo, espressivo**. Αρχίζει ξανά μετὰ σόλο πιάνου, συνοδεία βιολοντσέλου. Συρραφὴ φευγαλέων ἠχημάτων πού δὲ δημιουργοῦν ἀτμόσφαιρα. Ξαφνικὰ, βιολί καὶ βιολοντσέλο παίρνουν «τὸ πάνω χέρι», χωρὶς ὅμως νὰ δόσουν κάτι ὄντως ἀξιοσημεῖωτο. Μέρος iii. **Energico**. Ἴσως τὸ πιὸ ἐνδιαφέρον, χάρη στὰ ἀρχικὰ **staccati** βιολιοῦ καὶ βιολοντσέλου, σὲ εἶδος ἀντιφωνήσεως μετὰξὺ τους. Στὸ ἔργο πάντως δὲ θὰ καταλογίζαμε ἔρασιτεχνισμό. Μᾶς ἀπώθησε ὅμως ὅσο καὶ ὁ οἶονεὶ νεοκλαστικισμὸς τοῦ

Χίντεμιτ, Γεροντοκόρης τῆς Μουσικῆς, πού ὅμως ἄφησε καί σελίδες ἐνδιαφέρουσες. Ὁ πάντοτε ἄγνωστος Χ, φαινόταν, τοῦλάχιστον, σπουδασμένος. Διαδικτυακές πηγές: 1. Συνέντευξη Γ.Κ. στό γνωστό περιοδικό **Gar**, δυστυχῶς χωρίς ἡμερομηνία. 2. Συνέντευξή του στή Γλυκερία Ὑδραίου, στήν καθημερινή ἐφ. *Ταχυδρόμος* (Μαγνησίας Βόλου) μέ ἀνάρτηση/τελευταία τροποποίηση 22 Δεκ. 2014.

Τρεῖς οἱ ιδιότητές του: 1. Ἴατροῦ. 2. Τραγουδοποιου-ἐνορχηστρωτοῦ ἐλαφρᾶς μουσικῆς καί 3. Συνθέτου σοβαρῆς μουσικῆς Καί στίς τρεῖς παρουσιάζει διαπιστευτήρια διόλου ἀγνοήσιμα. 1. ΙΑΤΡΟΣ: Μόνιμος κάτοικος Ἀγριάς (7 χλμ. ἀνατολικά τοῦ Βόλου), παντρεμένος μέ τήν ἐκ Βόλου κυτταρολόγο Ἐλένη Θώδου, ἐξελέγη ἀπό τὸ 2006 πρόεδρος τοῦ ἐλληνικοῦ τμήματος τῆς Διεθοῦς Ἑταιρείας Παθολογικῆς Ἀνατομικῆς καί «πρόσφατα» (ἄρα πρὸ τῆς 22 Δεκ. 2014 · βλ. *Ταχυδρόμο* Μαγνησίας), στήν Ταυλάνδη, Πρόεδρος τῆς ἴδιας Διεθοῦς Ἑταιρείας. Ἐργάστηκε ἐπὶ 35 χρόνια ὡς διευθυντής στό νοσοκομεῖο «Γεώργιος Γεννηματᾶς» καί ὡς συνεργάτης-ἐρευνητής σέ δύο ἑδρες (Ἀνατομικῆς καί Παθολογικῆς Φυσιολογίας) τῆς Ἰατρικῆς Σχολῆς τοῦ ἘΚΠΑ, μέ ἀντικείμενα προσωπικῆς ἐρεύνης α) ἐνδοκρινεῖς ἀδένες καί β) ὑπόφυση. Ἀκόμη; κάτοχος τοῦ βραβείου «Γεώργιος Παπανικολάου» καί ἰδρυτής (1978-79) τοῦ Παθολογοανατομικοῦ Ἐργαστηρίου, στό Ἀχιλλοπούλειο Νοσοκομεῖο Βόλου. **Excusate s' e poco**, θὰ ἔλεγαν οἱ Ἴταλοι.

2. ΤΡΑΓΟΥΙΔΟΠΟΙΟΣ-ΕΝΟΡΧΗΣΤΡΩΤΗΣ: Ὡς τώρα γιὰ τίς μουσικές του σπουδές γνωρίζουμε μόνον τὸ ὅτι τίς ἄρχισε 8 ἐτῶν, στό Δημοτικό Ὠδεῖο Λαμίας. Καί στίς δύο πηγές λέξη γιὰ τὸ πόσο κράτησαν, ποῦ καί πῶς συνεχίστηκαν. Κατὰ τὴ Γλυκερία Ὑδραίου (πάντα *Ταχυδρόμος*, 22 Δεκ. 2014) «συγκαταλέγεται στοὺς κορυφαίους τοῦ Νέου Κύματος, μαζί μέ τὸ Γιάννη Σπανό, τὸ Νότη Μαυρουδῆ καί τὸ Διονύση Σαββόπουλο». Ὡς «ἀντιπροσωπευτικὰ δείγματα» ταλέντου ἀναφέρει τὰ τραγούδια του *Μέθυσσα καί τρέχω*, *Ἄχ σιδερά*, *Ἐφυγε τὸ καλοκαῖρι*, *Σβησμένα ἀστέρια καί Χαμένο Βράδυ* ἀλλὰ καί «ἐνορχηστρώσεις

δεκάδων τραγουδιῶν» ἐν οἷς τὸ γνωστὸ «Ντιρλαντᾶ» τοῦ Σαββόπουλου.² Πάντως στὸ χῶρο τοῦ ἑλαφροῦ τραγουδιοῦ πού μετὰ τὸ...1950 προσεγγίζω ἐντελῶς περιστασιακὰ, δὲ θυμοῦμαι τὸ ὄνομά του. **Mea culpa** ἴσως...

3. ΣΥΝΘΕΤΗΣ ΣΟΒΑΡΑΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ: Πάντα κατὰ τὴν κ. Ὑδραίου «ἀπὸ τὸ 1980 καὶ ἔπειτα ἀσχολεῖται συστηματικὰ μὲ τὴ σύνθεση κλασσικῆς μουσικῆς». Λέξη μὲ ποιὸν ἢ ποιούς καὶ ποῦ σπούδασε: γιὰ τὸ ἑλαφρὸ τραγουδί, μάτια μου, δὲν ἀπογειώνεσαι ὡς διὰ μαγείας στὴ σοβαρὴ μουσικὴ. Καὶ ἐδῶ ἀρχίζει, ἀποκλειστικὰ στὸ **Gar**, μιὰ πάντως ἀξιοπρόσεκτη ἐργογραφία, δέλεαρ τοῦλάχιστον καλλίτερης γνωριμίας μαζί του.. Τὴν παραθέτουμε (ἔργα ἀχρονολόγητα ἐκτὸς ἄλλης μνείας).

1. «Διέξ' τὸν Μύρτον»³, γιὰ φωνή καὶ ἐνόργανο σύνολο. 2. «Ἡ Ὀδύνη τοῦ Ἔρωτα» (στιχουργός;), γιὰ φωνή καὶ πιάνο. 3. Θέμα καὶ Παραλλαγές «Δελφοί, Ἀπόλλων καὶ Δράκοι», γιὰ πιάνο μὲ τέσσερα χέρια. 4. «Τὰ κατὰ Μάρκον Πάθη τοῦ ἔρωτα», ἐγκώμιο στὸ Μάρκο Βαμβακάρη, «εἰς μνήμην» Μάνου Χατζιδάκι (sic) γιὰ ὄρχηστρα ἐγχόρδων. 5. «Μικρογραφίες» γιὰ μαρίμπα καὶ ἔγχορδα. 6. «Κοντσέρτο τοῦ Αἰγαίου», γιὰ πιάνο καὶ ὄρχηστρα. 7. «Ἐλεγεία», γιὰ κιθάρα. 8. «Κοντσέρτο» γιὰ κιθάρα καὶ ὄρχηστρα.

ΔΙΣΚΟΓΡΑΦΗΜΕΝΑ ΣΕ CD:

9. Κουαρτέτο ἐγχόρδων ἀρ. 1, «Μονόκερως», 6 μέρη, διάρκεια: 16'46'. (2006) 10. Κουαρτέτο ἐγχόρδων ἀρ. 2, «Ἐκ βαθέων», 3 μέρη, διάρκεια: 12'43''. (2007). 11. Κουαρτέτο ἐγχόρδων ἀρ. 3, «Βυζαντινὸ», 4 μέρη, διάρκεια: 17' 15'' (2011). 12. *My mother's violin* [ἔλλ. Τὸ βιολί τῆς μητέρας μου], σόλο βιολί; (2007) 13. *Dixitropia* [ἔλλ. Μειξίτροπία; whatever that means...], ἄγνωστο γιὰ τὶ ὄργανο ἢ ὄργα-

---

² Δεῖγμα δημοσιογραφικῆς γραφῆς τῆς Κας Ὑδραίου—θαῦμα ἀοριστολογίας: «Τὰ ὀνόματα τῶν Μάνου Χατζιδάκη, Ἀλέκου Πατσιφᾶ, Γιώργου Παπαστεφάνου, Φραγκίσκης Καρόρη, Τώνιας Καράλη (ὄχι Κάραλη, κ. Ὑδραίου, τὴ γνώριζα προσωπικά), Αἰμιλίας Ρόδη, ἀλλὰ καὶ ἐρμηνευτῶν τοῦ βεληνεκοῦς τῶν Γιάννη Πουλόπουλου, Σωτηρίας Μπέλλου, Καίτης Χωματᾶ, Πόπης Ἀστεριάδη, Ἀρλέτας καὶ τόσων ἄλλων, κατέχουν ἐξέχουσα θέση στὴν συνθετικὴ καὶ ἐν γένει μουσικὴ του διαδρομῆ». Τὶ ἀκριβῶς ἔκαμαν δηλαδῆ; Δὲ διανοοῦμαι τί θὰ ἄκουγες ἂν παρουσίαζες τέτοιο χειρόγραφο σὲ ἓναν Αἰμίλιο Χουρμούζιο ἢ σὲ ἓνα Κώστα Νίτσο...

³ Σπάραγμα τοῦ ποιητοῦ Ἀρχιλόγου (7ος π.Χ, αἰ.). Ἀποδίδεται κατὰ προσέγγιση *Γιὰ χάρη τῆς μυρτιάς*.

να. Τὸ ἐν διαδικτύῳ ἐξώφυλλο τοῦ δίσκου (ἐταρεία **Naxos**, παρακαλῶ), ἀριστούργημα...σαφηνείας.

Ἀναφέρονται καὶ ἄλλα ἔργα του. Τὰ παραπάνω σκιαγραφοῦν ὑπερ-αρκετὰ ἄνθρωπο πού ἴσως μᾶς ξαναπασχολήσει. Σεβόμαστε (ὄπως ἀναρ-μόδιοι νὰ τὸν κρίνουμε) τὸν Ἀσκληπιάδη, ἀλλὰ ἀποροῦμε μὲ τὸ μουσικό, πού ἀνακατεύει Σαββόπουλο, Βαμβακάρη, Χατζιδάκι, Ἀρχίλογο, Βυζάντιο καὶ κάποιον Ἑλληνοκαναδὸ, στενὸ του φίλο—προτιμῶ νὰ ἐκτελεσθῶ παρά νὰ ὑποστῶ τὰ ἄνοστα ὡς λαπᾶ, ἀπεραντολόγα φθογοσυμφύρματά του. Τὶ δὲν περιλαμβάνει αὐτὸ τὸ ἀνθρώπινο γένος!

ΘΕΟΔΩΡΑΚΗΣ, ΜΙΚΗΣ (γ. 1925), **last but certainly not least**—τελευταῖος ἀλλ' ἀσφαλῶς ὄχι ἔσχατος. Ὅσο καὶ ἂν παραξενευθεῖτε, ὡς συνθέτης σοβαρᾶς μουσικῆς παραμένει ἄγνωστος, ἴσως Πακτωλὸς ἐκπλήξεων. Ὁ ἴδιος ἀποσιώπησε ἰκανὸ μέρος τῆς σοβαρῆς παραγωγῆς του, περνώντας στὸ μπουζούκι καὶ σὲ ὅτι πομπωδῶς ἀποκάλεσε μετασυμφωνικὴ μουσικὴ. Μελλοντικά, σοβαροὶ μουσικολόγοι, πρέπει νὰ διαχωρίσουν ἀποφασιστικὰ τὸν πληθωρικὸ πολιτικὸ ἢ, ἐπιεικῶς, πολιτικολογοῦντα (πρόσφατο γὰρ τὸ σοβαρότατο ὀλίστημά του μὲ τὸ «Μακεδονικό») καὶ τὸ λαϊκιστὴ μουσικὸ τῶν γηπεδοβίων, ἀπὸ τὸ **διόλου εὐκαταφρόνητο συνθέτη σοβαρᾶς μουσικῆς** (πλὴν τῶν «ὀπερῶν» του—ὁ Θεὸς νὰ τίς κάνει..). Λ.χ. εἶχα νὰ ἀκούσω τὸ *Τρίο*, ἀπὸ τίς ἀρχές τῆς δεκαετίας...1950, κατὰ τὴν παγκόσμια ἀ' ἐκτέλεσή του στὸ θέατρο *Κεντρικό*, ὅπου μὲ εἶχε ζωηρότατα ἐντυπωσιάσει, μαζί μὲ τὸ *Σεξτέτο*, γιὰ φλάουτο, πιάνο καὶ κουαρτέτο ἐγχόρδων. Δὲ θυμοῦμαι τοὺς τότε ἐκτελεστές, ἀπὸ τοὺς ὁποίους ὅμως τὸ *Τρίο Golan* ἀπείχε παρασάγγες ποιοτικῶς. 4 μέρη, τὰ περισσότερα μὲ ἔντονες ἐναλλαγές τέμπι (γοργό-ἀργὸ ἢ ἀντιστρόφως) τόσο πού ἄνετα ἐκλαμβάνονταν ὡς... 6: καὶ ὅμως ὁ συνθέτης διαισθανόταν πού καὶ γιατί τίς ἔβαζε. **i. Adagio.** Ἐξοχη μινιατούρα, ἀρχίζει μὲ βιολοντσέλο καὶ πιάνο: στὴ β' ἐνότητα, ἀνοίγονται οὐρανοί. **ii. Allegro vivace.** Ζωηρό, ἀτονικῆς γραφῆς, νοιώθεις προικισμένο συνθέτη πού ἐνστικτωδῶς ὀλοκληρώνει ἀριστοτεχνικὰ τὴ μορφικὴ χειρονομία. **iii. Andante mosso.** Ξανὰ ὠραιότατο σόλο βιολοντσέλου, γοργὸ ἀτονικὸ πέρασμα **iv. Allegro vivace.** Ὡ γαλανοὶ οὐρανοὶ παντοτεινὰ χαμένης καὶ ἀνίατα νοσταλγημένης ἐφηβείας... Ὅμως...ποταμῶ οὐκ ἔστιν δις ἐμβῆναι τῷ αὐτῷ, θὰ ἔλεγεν ὁ μέγας Ἡράκλειτος. Ἀπίθανη συναυλία τελικῶς ἐνώπιον 30 ἀτόμων! Καὶ ὅμως δὲν κιστεύουμε μὲ τὴν *EMI*! (Ῥδεῖο Ἀθηνῶν, αἶθ. Ἄρης Γαρουφαλῆς, Τρίτη 5 Ἰουν. 2018).